

GENSCHEN WOORDE EN UITDRUKKIJNGE
Deel XXV

kaak, kaak,
nen twiedekker!

Bijien geschert...
en oetiekend deur

Eddy Levis & Gill. Van Geert

Ge zoet heur mee
gien tange pakke

Syn.: "t Es een vuile
vrêwe; een vuil wijf;
een vuil dier; een vuil
dijnk; een vuile bies-
te; een vuile slonse;
een slonsewijf; een
sloeze; een luizege
smotse (<D: "smut-
zig"); een luishuufd;
ne luizekop; een luis-
uure; een luispokke,
ne luiszak; ne luize-
kroaker; ne luizevan-
ger; ne luizefritter; een
luizig mens (wijf); ne
luizeigoard, 't es een
vuil pond boter; een
lurre; een lirre van
een vrêwmens; een
smoesterigge, ne
smoeterirre, ne muus-
scher, een muusterig-
ge": een sloerie, een
vuile vrouw.

" hêk myn werkdin-
gen aen, 'k ben eene
vuyle tange en 't ging
er azoo nie eer da'k

getrouwd was."

(Snoecks Almanak, "Brief van een getrouwen vrouw", (1862)

"Ze ziet er fiezelefoes uit": ze ziet er slordig, verlept uit.

"Nen brodspoelder" of "een brodspoelderigge" komt van "brodde": een verwarde streng garen. Een brodspoel is een verwarde garenspeel. "brodspoelderigge": hij (zij) die ze doet verwarren.

"Nen broddelirre, broddelkluut, broddelkonte": "nen broddel" is het eerste mandje dat door een mandvelechtersleerling gevlochten werd. Het werd verkocht als kinderspeelgoed. Men gebruikt de uitdrukking voor iemand die "misbaksols", knoeiwerk of miskleunen aflevert.

Plaat 31

Ge goat er toch den dieren tijd nie in brengen

Syn.: "Schiet er moar uit, 't leeve es al diere genoeft; ge goat er de dierte in brijnge; ge zij bezig mee geld noar kwoa geld te smijte": iets nutteloos laten verloren gaan, gebruiken of kopen waardoor het schaars wordt. Geld verteren aan nutteloze zaken.

In mijne joengen tijd...

Syn.: "In mijn jonkheid; in den tijd da kik nog een jonk ventse (manneke) woar; in mijn jongde": toen ik nog jong was, in mijn jeugd.

'k Weete van tuute noch van bloaze

Syn.: 'k Weete van tuute (toeten) of bloaze; 'k wete van God of zijn gebod; 'k wete van niet den duvel, 'k wete van de wîreld ne mier; 'k wete ne mier van wa paroché da'k ben; -hoe da'k hiete": ik weet van niets meer.

'k Hê mijnen bult overal gedreege

Syn.: " 'kHê mijn kruis overal gedreege, 'k hê van alles teege gekoome; 'k hê al 't ien en 't ander meegemoakt; 'k hê al wa woaterkes deurzwomme": ik heb al een en ander meegemaakt.

Een beetse beloove en un beetse geeve...

En daarop volgt dan: "doet de zotten in vrede leeve": veel beloven en weinig geven.

Rotse schuive gelijk nen andere iefvrêwke...

Syn.: "Rotse volge lijk al d'andere; ge zijt een veurstekerigge; ne veuresteker; nie veure steeke!": aanschuiven en niet voorsteken. "Een rôte" is een rij.